

Լիբանանեան Լուրեր

Ենթահողը Պատրաստ Է Իրանեան Վառելանիւթ Ներածելու. Հըզպալլայի Առաջնորդ

Հըզպալլայի առաջնորդ Հասան Նասրալլա երեկ արտասանած իր խօսքին մէջ դարձեալ կրկնեց Իրանէն վառելանիւթ ներածելու անհրաժեշտութիւնը յայտնելով, որ այս քայլը պիտի նուազեցնէ Լիբանանի վառելանիւթի պակասի տագնապը: Յիշեցնենք, որ ըստ Նասրալլայի, Իրանը պատրաստ է Լիբանանը վառելանիւթով մատա-

կարարելու գանձելով լիբանանեան դրամանիշով:

Նշենք, որ վառելանիւթի տագնապը երկրին մէջ հասած է իր գագաթնակէտին եւ պենզին կայարաններու առջեւ երկար շարքի շարուած ինքնաշարժներու գոյութիւնը երեւոյթ դարձած է ամէն կողմ:

Իր կողմէ վարչապետի պաշտօնակատար Հասան Տիպալ երեկ ստորագրեց տողարի սակը 3900 լիբ. ոսկիով վառելանիւթ ներածելու երկար քննարկուած հրամանագիրը: Բան մը, որ վառելանիւթի գինը պիտի բարձրացնէ լիբանանեան շուկային մէջ:

Միջազգային Լուրեր

Ազրայէյճանի Նախագահը Հայերու Նկատմամբ Նեղճակատ Ազգայնականութիւն Կը Ցուցաբերէ. Չատուկին

Պաքուէն կը ձգտի Սիւնիքի եւ Գեղարքունիքի մէջ սահմաններու սահմանազատման եւ սահմանազծման գործընթացին մէջ որքան հնարաւոր է շատ զիջումներ առնել Երեւանէն: Այս մասին, ըստ News.am-ի, Սոչի-Երեւան տեսակամուրջին ընթացքին յայտարարած է Ռուսիոյ Պետական դումայի պատգամաւոր, ԱՊՀ գործերու, եւրասիական ընդլուծման եւ հայրենակիցներու հետ կապերու յանձնաժողովի նախագահի առաջին տեղակալ, ԱՊՀ երկիրներու հիմնարկի ղեկավար Կոնստանդին Չատուկինը:

Միեւնոյն ժամանակ, ռուս պատգամաւորը, Ազրայէյճանի քաղաքականութիւնը որակած է ոչ ամենախելամիտը, քանի որ ազրայէյճանցի զինծառայողները իրենք թափանցած են Հայաստանի տարածք:

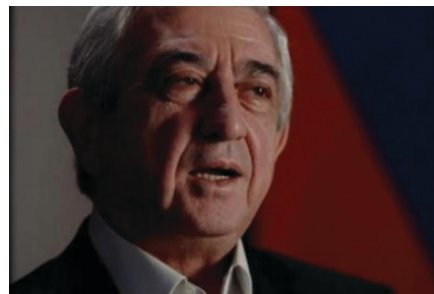
«Ի դէպ, անոր առաջնորդը, փաստացի, յարձակումներ կը գործէ Հայաստանի եւ հայ ժողովուրդի վրայ՝ ցուցաբերելով նեղճակատ ազգայնականութիւն», - ընդգծած է Չատուկինը:

Խօսելով նախապէս յիշատակուած ճգնաժամը լուծելու Ռուսիոյ ջանքերուն մասին՝ Չատուկինը նշած է, որ ՌԴ նախագահ Վլատիմիր Փութինը կը նախընտրէ խնդրի լուծման աւելի մեղմ ձեւ՝ փորձելով ազդել բանակցային գործընթացի բոլոր մասնակիցներուն վրայ:

Հայկական Լուրեր

Սերժ Սարգսեան Դարձեալ Շեշտեց. «Կարելորը Արցախի Հարցին Լուծուիլն Էր»

2018 թուականին ստեղծուած էին դարաբաղեան հակամարտութեան կարգաւորման համար անհրաժեշտ բոլոր նախադրեալները, իսկ Հայաստանի նոր իշխանութիւնը տապալեց բանակցային գործընթացը եւ կոպիտ սխալներ թոյլ տուաւ, որոնք ալ դարձան պատերազմին մէջ պարտութեան պատճառներէն մէկը: Այս մասին ըստ «Արեւելք»-ին, BBC-ի ռուսական ծառայութեան տուած հարցազրոյցի ժամանակ յայտնած է ՀՀ երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսեանը՝ ներկայացնելով բանակցային գործընթացի զարգացումները, նախքան անոնց փակուղի մտնելը:

Վերջինս խոստովանած է, որ դարաբաղեան հակամարտութիւնը կարգաւորելու եւ հաշտութեան գործընթաց սկսելու ցանկութիւնն էր որ իրենց ստիպած էր իշխանութեան գլխուն մնալ 2018 թուականին՝ նախագահական երկու ժամկետէն ետք: Նախագահը կողմ չէ արտայայտուած Արցախի միտումնաւոր յանձնման տեսութեան, սակայն կը կարծէ, որ տեղի ունեցածը կոպիտ սխալներու եւ յիմարութեան հետեւանք է:

Ան հերքած է այն պնդումը, որ Հայաստանը զբաղուած էր բանակցութիւններու ընթացքի ձգձգմամբ: «Մենք կառուցողական բանակցութիւններ էինք վարում: Ոչ մի պարագայում ինձանից չէիք կարող լսել խօսք այն մասին, որ մենք երբեք չենք վերադարձնի այդ տարածքները (7 շրջանը՝ խմբ.)»: 2001 թուականին ես Նոյնիսկ խորհրդարանի ամպիոնից յայտարարեցի, որ Ադտամս իմ հայրենիքը չէ: Հնարաւոր է արդեօք առաւել բաց արտայայտուել: Ես պատրաստ էի կրել դաւաճանի խարանը, սակայն լուծել այդ հարցը, որպէսզի մեզ նման փորձանք չպատեր», - մեկնաբանած է նախկին նախագահը:

Շաբ. Էջ 02

14 Հայ Ռազմագերիներ Կրնան 14-20 Տարի Բանտարկութեան Դատապարտուիլ

Պաքուի դատարանին մէջ 14 հայ ռազմագերիներու դէմ քրեական գործով դատական նիստին ընթերցուած է մեղադրական եզրակացութիւնը, յայտնած է «Արեւելք» յղում կատարելով minval.az-ը:

Գեղամ Սամուէլի Սերոբեանը, Հրաչ Արզումանի Աւագեանը, Արմէն Եղիազարի Բաղասեանը, Գոռ Վահրամի Գասպարեանը, Կամո Կարէնի Սեֆիլեանը, Վոլոտիա Վաչականի Յակոբեանը, Գեորգ Նորայրի Ասերտեանը, Սիսակ Գրիշայի Ենգոյեանը, Ալպերթ Կոմիի Պետրոսեանը, Ռոմիկ Սիսակի Սեդրակեանը, Արամ Գառնիկի Մինոսեանը, Մկրտիչ Սիմոնի Մինոսեանը, Էտկար Վաչականի Մաթեսեանը, Եւրի Տիգրանի Կարապետեանը կը մեղադրուին «ահաբեկչութեան» եւ «ներթափանցման» համար:

Ըստ մեղադրական եզրակացութեան՝ «մեղադրուողները ապօրինի կերպով զէնք ու զինամթերք ձեռք բերած են եւ ստեղծած օրէնքով չնախատեսուած զինուած կազմաւորումներ:

Շաբ. Էջ 02

Հայկական Լուրեր

Սերժ Սարգսյանի Դարձեալ Շեշտեց. «Կարելորդ Արցախի Հարցին Լուծուիլն Էր»

Սկիզբը Էջ 01

Ան պնդած է, որ ինք գրեթե յաջողած էր, եւ 2018 թուականին աշխոյժ բանակցութիւններ կ'ընթանային, որոնք պէտք է խաղաղ ճանապարհով կարգաւորուէին:

Սարգսյանը նկարագրած է հետեւեալ գործընթացը. «Իհնձ շրջանի վերադարձ Ատրպէյճանին՝ առանց յստակ ամսաթուի հանրաքուէ անցկացնելու համաձայնութեան դիմաց, այնուհետեւ միւս երկու շրջանի վերադարձը՝ հանրաքուէի անցկացման եւ խաղաղապահների

տեղակայման դիմաց»: Սերժ Սարգսյանի խօսքով՝ Ատրպէյճանը պէտք է ընդունէր, որ ԼՂ վերջնական կարգավիճակը պիտի որոշուի բնակչութեան ազատ կամարտայայտման միջոցով:

«Մենք սերտօրէն կ'ապում էինք երկու շրջանի վերադարձը, բացառութեամբ միջանցքի, որը պէտք է ցամաքային կապ ապահովէր Հայաստանի հետ, հանրաքուէի անցկացման օրուայ հետ, կը գային խաղաղապահ ուժեր, եւ մենք կը սկսէինք հաշտեցման որոշակի գործընթաց», - մեկնաբանած է Նախագահը:

Պատասխանելով հարցին, թէ արդեօք Ալիեւը համաձայն էր ատոր, Սարգսյանը նշած է՝ «գործնականում»: Որպէս ատոր հաստատում ան մեջբերած է Ատրպէյճանի Նախագահի խօսքը, երբ 2016 թուականին վերջինս յայտարարած էր, որ իրեն կը ստիպեն ճանչնալ Լեռնային Ղարաբաղի անկախութիւնը, եւ 2020 թուականին, երբ արդէն պատերազմէն ետք յայտարարած էր, որ Լաչինի (Բերձոր) եւ Զեյթաշար (Զարվաճառ) շրջանները կը Նախատեսուէր թողել հայկական տիրապետութեան տակ:

14 Հայ Ռազմագետներ Կրնան 14-20 Տարի Բանտարկութեան Դատապարտուիլ

Սկիզբը Էջ 01

Այդ անձինք Նոյեմբեր 26-27-ը խախտած են Ատրպէյճանի պետական սահմանը եւ տեղաւորուած Մարտունիի շրջանի Հադրութ գիւղի հիւսիսարեւմտեան մասին մէջ գտնուող անտառային գոտիին մէջ: Մեղադրեալները մինչեւ 2020թ. Դեկտեմբերի 13-ը կատարած են այդ տարածքներուն մէջ ահաբեկչական

սադրանքներ, անձանց վրայ յարձակումներ, իրականացուցած են պայթուումներ, հրդեհներ եւ այլ ահաբեկչական գործողութիւններ՝ հասարակական անվտանգութեան խախտման նպատակով՝ բնակչութեան շրջանին խուճապ ստեղծելով: Անոնց մեղադրանք առաջադրուած է 214 (ահաբեկչութիւն), 228 (զենքի եւ պայթուցիկ նիւթերու ապօրինի ձեռքբերում, պահում),

279 (անօրինական զինուած խմբաւորումներու ստեղծում), 318 (պետական սահմանի ապօրինի հատում) յօդուածներով:

Դատաւոր Աֆղան Հաճիւլը յայտարարած է, որ եթէ մեղադրանքը հաստատուի դատաւարութեան ընթացքին, ամբաստանեալները կրնան դատապարտուիլ 14-էն 20 տարի ժամկետով կամ ցմախ ազատազրկման:

Շրջանային Լուրեր

Դիւանագետ Դարձայ՝ Ի Հեճուկս Հայկական Կազմակերպութեան. Հաւուշօղլու

Թուրքիոյ արտաքին գործոց Նախարար Մեւլութ Հաւուշօղլուն, որ վերջին շրջանին կը խօսի Հայաստանի հետ յարաբերութիւնները կարգաւորելու մասին, հերթական անգամ հանդէս եկած է հակահայկական յայտարարութեամբ: Այս մասին կը հաղորդէ Ermenihaber.am-ը՝ վկայակոչելով Haber7-ը:

Անթալիոյ դիւանագիտական համաժողովին ծիրէն ներս երիտասարդներու հետ հանդիպած Հաւուշօղլուն պատմած է, թէ ինչու եւ ինչպէս դարձած է դիւանագետ: Ըստ պատմածին՝ դիւանագետի մասնագիտութիւնը ան ընտրած է՝ ի հեճուկս հայկական կազմակերպութեան, որ աշխարհի տարբեր վայրերու մէջ կ'ոչնչացնէ

թուրք դիւանագետները: Հաւուշօղլուն ակնյայտօրէն ակնարկած է ASALA-ի վրէժխնդրական գործողութիւններուն մասին, որոնք միտուած էին Հայոց Ցեղասպանութեան հարցի միջազգայնացման:

«Երբ դպրոցական էի, հայկական ահաբեկչական կազմակերպութիւնը յարձակումներ կը գործէր մեր դիւանագետներուն վրայ, զոհեր կու տայինք: Ես ալ, ի հեճուկս անոնց, որոշեցի դառնալ դիւանագետ եւ սկսայ սորվիլ միջազգային յարաբերութիւններու բաժանմունքին մէջ», - պատմած է Հաւուշօղլուն:

Ան, սակայն, ոչ մէկ բառ խօսած է ASALA-ի գործողութիւններու դրդապատճառներուն, Հայոց Ցեղասպանութեան հարցով Անգարայի ժխտողական քաղաքականութեան մասին: Պարզապէս հերթական անգամ թուրք հասարակութեան ու յատկապէս երիտասարդութեան մէջ ատելութիւն սերմանած է հայերուն հանդէպ:

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Հերմինէ Ասատուր

Ասատուր Հերմինէ (26 Յունիս 1914, Ռուսէ, Պուլկարիա - անյայտ), դաշնակահարուհի:

Իր Նախնական կրթութիւնը ստացած է Կ.Պոլիս Հայ Կղզոյ Ազգային դպրոցը, այնտեղէն իր ծնողացը հետ Պուլկարիա վերադառնալով մտած է Լօվէժի Ամերիկեան գոլէճը ուրկէ փայլուն վկայականով մը ընթացաւարտ եղած է շատ մատաղատի հասակին մէջ:

Կ.Պոլիս գտնուած միջոցին 8 տարեկան հասակին մեծ փափաք ունեցած է Նուագի: Այս ճիւղին մէջ իր առաջին դաստիարակուիլն եղած է Սիրաքեան Հայ-Կղզիէն, որը տեսնելով փոքրիկին Նուագի հանդէպ ունեցած տաղանդը յանձնարարած է որ չընդհատեն դասերը եւ Պուլկարիա վերադառնալուն յանձնեն զայն լաւ ձեռքբերու մէջ:

Հերմինէ Ամերիկեան գոլէճը լրացնելէ վերջ մէկ տարի Սոֆիայի մէջ մասնաւոր դասընթացքի հետեւած է փրոֆ. Բէլէշէքի մօտ եւ յետոյ քննութեան ներկայանալով ընդունուած է գօսերվաթուարը, ուրկէ իր ընդունակութեանը շնորհիւ 3 տարիէն (1935-ին) շրջանաւարտ եղած է բազմաթիւ ուսանողուհիներու մէջ առաջին հանդիսանելով, իր անդրանիկ Նուագահանդէսը տուած է Զինուորական Ակումբի սրահին մէջ Նախարարներու, փրոֆեսորներով ներկայութեանը արժանանալով առաջնակարգ վկայականի եւ բազմաթիւ ծաղկեփունջերու:

Հերմինէ Ասատուր դաշնակի ճիւղը կատարելագործած է Վիեննայի մէջ Նշանաւոր փրոֆեսորներով մօտ, եւ Պուլկարիա դպրոցին Սոֆիայի մէջ մէկէ աւելի անգամներ Նուագահանդէս սարքած է ի նպաստ կարօտ ուսանողներու:

Պուլկար ազգը կը ճանչնայ այլեւս այդ տաղանդաւոր հայուհին, որովհետեւ շատ անգամ գրուած է իր մասին թերթերու մէջ եւ լուսանկարն ալ իրատարակուած: Օր. Հերմինէ Ասատուր բացի երաժշտութենէն եւ մայրենի լեզուէն՝ տիրացած է Ֆրանսերէն, գերմաներէն, պուլկարերէն եւ անգլերէն լեզուներուն:

Օտար Բարքեր

ԳԵՈՐԳ ԶԵՕՇԿԵՐԵԱՆ
«Չարթոն»-ի երեց Աշխատակից

Առատաձեռն Պատը . . .

Այս պատմությունը մեզի կու գայ Օբլաիմա Նահանգի Մայամի քաղաքեն, որ ունի 13,000 բնակչություն: Գաղտնիք մը չէ որ Պասկաձեւ Ժահիրի համաճարակին պատճառաւ անգործություն տիրեց ամենուրեք: Անգործության հետ զուգահեռ ընթացաւ Նաեւ աղքատությունը, որ աւելի տիրական դարձաւ փոքր քաղաքներուն մէջ:

Ինչպէս ամէն տեղ, վերոյիշեալ քաղաքին մէջ ալ կան շատ մը տնագուրկ մարդիկ, որոնք փողոցները կը բնական եւ մուրացկանութեամբ կը հոգան իրենց սնունդի պէտքերը:

Վերադառնալով մեր խնդրոյ առարկայ քաղաքին, հոն կան Նաեւ ունեւոր մարդիկ որոնք գիտակցելով քաղաքի չքաւոր մարդկանց գոյութեան, որոշած են օգնել անոնց, հետեւեալ ձեւով: Այդ փոքր քաղաքին մէջ կը գործեն երկու ճաշարաններ, Zack's Café եւ The Dawg House.

Ուրեմն, քաղաքի բարեկեցիկ մարդիկ՝ վճարելով տասը տոլար, ստացագիրը կը փակցնեն ճաշարանի պատին (տես նկարը) եւ մատչելի կը դարձնեն զայն չքաւոր կամ տնագուրկ մարդկանց:

Աղքատ, անօթի մարդը կու գայ ճաշարան եւ ստացագիրը պատէն առնելով կը ներկայացնէ զայն ճաշարանի տիրոջ, որ կ'սպասարկէ պնակ մը ճաշ, առանց աւելորդ հարց ու փորձի . .

. Այս ձեւով, ճրի կերակուր ուտողին արժանապատուութիւնը չի վիրաւորուիր, չէ՞ք խորհիր!

The Dawg House-ի ճաշարանատէր Ընիֆֆըր Ուայթ հպարտութեամբ դիտել տուած է որ ցարդ իր ճաշարանը տրամադրած է 600 ճրի պնակ ճաշ՝ չքաւոր մարդոց, որոնք հովանաւորուած են իր ունեւոր յաճախորդներուն կողմէ: Մարդիկ կան՝ աւելցուցած է ճաշարանատէրը, որոնք տասնէ մինչեւ յիսուն ճաշի գին վճարած են այս մարդասիրական գործին համար:

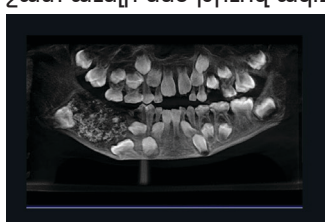
Այդ ճաշ հայթայթողներէն մին՝ 32 տարեկան գործատէր մը, յայտարարած է որ ոչ ոք ճնշած է իրենց վրայ, այլ ամբողջ գաղութը միասնականութեամբ մասնակից դարձած է այս օգտակար գործին:

Իսկ քաղաքապետ Պլէս Փարքըր իր կարգին օգնած է՝ փոթորիկի ժամանակ, որ տնագուրկները կարենան ապաստանիլ պանդոկներու մէջ, ուր իրենց ճաշ եկած է տեղւոյն ճաշարաններէն: Իսկապէս բարեսիրական իտեալ գաղափարներով տոգորուած ըլլալ կը թուի այս փոքրիկ քաղաքին բնակչութիւնը: Իցի՛ն թէ վարակիչ ըլլար այս ժեսթը բոլորին համար:

Անհաւատալի, Բայց Իրաւ . . .

Բոլորս ալ լաւ գիտենք որ սովորական մարդը բնականօրէն ունի 32 ակռաներ, որոնց 4-ը կը կոչուին ուշիմութեան ակռաներ եւ անոնք շատ անհրաժեշտ չըլլալով՝ շատեր կանուխէն հանել կու տանք զանոնք:

Հնդկաստանի մէջ երկու դէպքեր պատահած են, ուր եօթը տարեկան փոքրիկ մը եւ տասներեք տարեկան պատանի մը ունեցած են սովորականէն շատ աւելի մեծ թիւով ակռաներ: Հիմա թոյլ տուէք բացատրեմ թէ որոնք են անոնք եւ որքան է անոնց ակռաներուն թիւը:

Դէպքերէն մին պատահած է 2014 թուականին, Հնդկաստանի Մումպայ քաղաքին մէջ: Տասներեք տարեկան պատանի մը ունեցած է 232 ակռաներ եւ անոր աւելորդ ակռաները հանելու վիրաբուժական բարդ գործողութիւնը տեւած է եօթը ժամ:

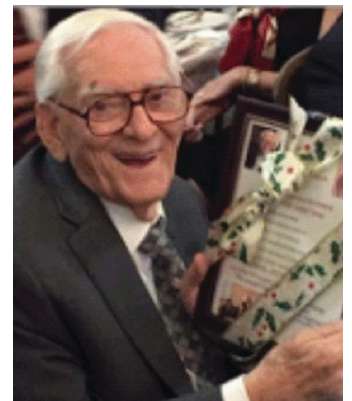
Իսկ երկրորդ դէպքը՝ որ պատահած է 2019 թուականին, Հնդկաստանի արեւելեան մասի Չընայ (Chennai) քաղաքին մէջ, աւելի հետաքրքրական է: Եօթը տարեկան փոքրիկ մը երեք տարեկան հասակէն ի վեր կը տառապի եղեր ակռայի ցաւէն: Վերջապէս անոր ծնողքը դիմած է ատամնաբուժի մը որ X ճառագայթ գործածելով երեւան հանած է որ (տես նկարը) փոքրիկը

101 Տարիքին Շիջեցաւ Չերչեան Ընտանիքի Նահապետ՝ Տիգրան Չերչեանը

ԿԱՐՈ ԱՐԲԱՅԱՄԵԱՆ

Տարիներ առաջ Պէյրութ այցելած թուրք արուեստագիտուհիի մը փորձած էի համոզել, թէ հայ մը բնաւ պէտք չունի 1915-ի դէպքերու մասին ընթերցում կատարելու, պարզ այն պատճառով որ ան անպայմանօրէն ունի այդ թուականին առնչուող ընտանեկան պատում մը, փոխանցուած մեծ մօր մը կողմէ: Աւելին, այդ պատմութիւններուն մէջ անպայմանօրէն ալ կային, զոհերու կողքին, անհետ կորած ընտանեկան անդամներու անուններ: Անուններ որոնք կը մնային անդիմագիծ եւ հազուագիւտօրէն ալ փնտռուած եւ գտնուած մը:

Վերի մտորումները ունեցանք երբ ստացանք պէւտր տարիքին, 101 տարեկանին շիջած Նիւ Եորքի հայութեան Նահապետը Նկատուող Տիգրան Չերչեանի մահուան գոյժը: Տիգրան Չերչեան որդին է պոլսեցիներուն ծանօթ դաստիարակ, համայնքային գործիչ՝ կեսարացի արմատներով Յակոբ Վահրամ Չերչեանին (1888-1975): Վահրամ Չերչեանի անունը կ'առնչուի ընդհանրապէս Ռոպերթ Գոլէճի (Ներկային Պողոսեանի համալսարան) եւ բազմաթիւ այլ տեղական թէ հայկական վարժարաններու թուաբանութեան եւ գեղագրութեան ուսուցիչ, եւ մասնակցութեամբ Թուրքիոյ հանրապետութեան հիմնադիր եւ Նախագահ՝ Աթաթիւրքի եւ մեծանուն Յակոբ Մարթայեան-Տիլաչարի գլխաւորած լատինական տառերու որդեգրումի շարժումին, պատրաստելով գեղագիտական տետրեր: Նոյն տարիներուն ան յղացած եւ պատրաստած է Նաեւ Աթաթիւրքի հանրաձանօթ ստորագրութիւնը:

Տիգրան Չերչեան ծնած է 1920-ին Նիւ Եորքի մէջ եւ փոքր տարիքին ընտանեօք փոխադրուած Պոլիս: Ստացած բարձր ուսումը եւ լեզուական հմտութիւնը բարձր պաշտօններ ապահոված էին իրեն ամերիկեան «Ունիթուայալ» ընկերութեան մէջ եւ ան բարձրացած է մինչեւ միջին արեւելքի երկիրներու ընդհանուր ներկայացուցիչ պաշտօնին: 1967-1970 տարիներուն, ապրած է Պէյրութ եւ հօրը այցելութիւնը պատճառ դարձած է, որ վերագտնէ հարազատ զարմիկ մը՝ յանձնիս Օսնիկ Չերչեանի: Հաստատուած ջերմ կապերը դժբախտաբար կը փրօին 1975-ին լիբանանի չարաղետ պատերազմի սկզբնաւորումով, ինչպէս Նաեւ անոր հօր՝ Վահրամի մահուան պատճառով: Պաշտօնի բերմամբ անցած է այլ երկիրներ եւ 1990-ին վերջնական կայք հաստատած Նիւ Եորք, ուր կ'ապրէր իր երկու զաւակներուն՝ Ռաֆֆի, Շանթի եւ միակ թոռնիկին՝ Անթուան-Անդրանիկին հետ: Ան Նիւ Եորք հաստատուելէն ի վեր եղած է Սրբոց Նահատակաց վարժարանի, եկեղեցւոյ դպրաց դասին եւ Կոմիտաս երգչախումբին սիւներէն, միշտ ներկայ գտնուած՝ վարժարանի հանդէսներուն եւ Կոմիտաս երգչախումբի փորձերուն եւ բոլորին կողմէ սիրուած «մեծ հայրիկ»ը եղած է:

2017 թուականին Նիւ Եորքի Սրբոց Նահատակաց վարժարանի Նախկին տնօրէնուհի՝ Չարմինէ Պողոսեանի գրած «Դպրաց դասի մեր եկեղեցւոյ Նահապետը՝ հպարտ Կոմիտասականը» խորագրեալ յօդուածը ուշադրութիւնը կը գրաւէ իր հօր Պէյրութաբնակ զարմիկին՝ Օսնիկ Չերչեանի դստեր՝ Վերժին Չերչեան-Աբրահամեանի: Այս անգամ ալ հակառակ կողմէն կատարուած փնտռողքը սկիզբը կը դառնայ իր վերջալոյսի տարիներու երկայնքին կատարուած թղթակցութեան եւ հեռաձայնային գրոյցներու:

Շաբ. Էջ 07

ունի 526 ակռայ . . .

Անոր ակռաներուն ամենէն պզտիկին չափն է 0.1 միլիմէթր, իսկ ամենէն մեծինը՝ 3 միլիմէթր: Վիրաբուժական նուրբ եւ բարդ գործողութենէ մը ետք՝ որ տեւած է երկու ժամ, փոքրիկը (տես նկարը) ապաքինման համար երեք օր մնացած է հիւանդանոցին մէջ: Այժմ ան ունի 21 ակռայ եւ այլեւս ակռայի ցաւ չունի: Բայց ինձի համար գոնէ հարցական է թէ ինչո՞ւ սովորական մարդու մը նման՝ 24 ակռայ չունի ան:

Հարցական է Նաեւ թէ ինչո՞ւ այդ երեխան կանուխէն ատամնաբուժի չեն տարած, երբ ան սկսած է զանգատիլ ակռայի ցաւով: Թերեւս ծնողքին անհոգութիւնն է եւ կամ ալ անոնց տգիտութիւնը, ո՞վ գիտէ . . .

Լիբանանահայ Կեանք

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Միաբանութեան Միացան Զինգ Նորագիր Ուխտեալներ

Նախագահութեամբ Ս. Աթոռոյս գահակալ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Զայրապետին, հինգ Նորագիր ուխտեալներ արժանացան կուսակրօն քահանայութեան կարգին:

Կիրակի, 20 Յունիս 2021-ին, Անթիլիասի Մայրավանքի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, յընթացս Ս. եւ Ամմահ Պատարագին, Արաբական Միացեալ Էմիրութեանց եւ Զաթարի թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպս. Սարգիսեանի ձեռամբ եւ Դպրեվանքի տեսուչ Զոգշ. Տ. Պարոյր Վրդ. Շերնեգեանի խարտաւիլակութեամբ, կատարուեցաւ արեղայական ձեռնադրութիւն եւ օծում:

Աբրահամ սարկաւազը՝ Տ. Երեմիա քահանայ: Ապա, անոնք տուին իրենց անդրանիկ «խաղաղութիւն»ը Մայր Տաճարին մէջ հաւաքուած հաւատացեալներուն:

Հոսկ, ձեռնադրիչ սրբազանը փոխանցեց օրուան պատգամը: Լուսարձակի տակ առնելով հայ եկեղեցւոյ ժամանակակից պատմութեան վերջին երկու տասնամեակները, ան ընդգծեց մարդակերտման առաքելութեան ու հոգեւորականներու պատրաստութեան միջոցով եկեղեցւոյ ուղին՝ նկատել տալով, որ իբրեւ ասոր արդիւնք, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան միաբանութեան կը միանան Նորընծայ հինգ կուսակրօն քահանաներ:

Ընծայեալները՝ Բարշ. Ժան Սրկ. Սելլումեանը, Բարշ. Կարապետ Սրկ. Էօրտէքեանը, Բարշ. Գեորգ Սրկ. Թէնէքէճեանը, Բարշ. Զենրիկ Սրկ. Մալխասեանն ու Բարշ. Աբրահամ Սրկ. Տէկիրմէնճեանը, առաջնորդութեամբ խարտաւիլակ հայր սուրբին, ծնրադիր բարձրացան Ս. Խորան, ուր կատարեցին աշխարհէն հրաժարելու եւ Զրիստոսի լուծը կրելու խոստումը: Ապա, խարտաւիլակ հայր սուրբը Միւռնոթափ աղանին թափօրով բարձրացուց Ս. Խորան եւ յանձնեց ձեռնադրիչ սրբազան հօր, որ սրբալոյս միւռնով դրոշմեց ընծայեալներուն ճակատը եւ աջ ու ձախ ձեռքերը:

Անուանակոչութեան հոգեթով պահուն, Ժան սարկաւազը վերանուանուեցաւ Տ. Եգեկիէլ քահանայ, Կարապետ սարկաւազը՝ Տ. Եսայի քահանայ, Գեորգ սարկաւազը՝ Տ. Եզրաս քահանայ, Զենրիկ սարկաւազը՝ Տ. Եղիա քահանայ եւ

խօսքը եզրփակեց իր որդիական երախտագիտութիւնը յայտելով Վեհափառ Զայրապետին եւ շնորհաւորելով անոր գահակալութեան 25-ամեակը, ինչպէս նաեւ շնորհաւորելով զայն, Դպրեվանքի տեսչութիւնը, միաբանութիւնը, Նորածներուն ընտանիքները եւ ընտանեկան պարագաները՝ Նորածներուն ձեռնադրութեան եւ օծման առիթով:

Զարոգէն անմիջապէս ետք, «Ողջոյն»-ի պահուն, Վեհափառ Զայրապետին գլխաւորութեամբ, ներկայ միաբանութիւնը խորան բարձրացաւ եւ համբոյրով ողջունեց Նորած քահանաներուն մուտքը Զայր Եկեղեցւոյ ծառայական դաշտ ու Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Միաբանական Ուխտ:

Յայտնենք, որ հինգ Նորընծաներուն կնքահայրութիւնը ստանձնած Էր Արաբական Միացեալ Էմիրութիւններու եւ Զաթարի թեմի ազգայիններէն Տիար Գրիգոր Մահսէրէճեանը: Աւանդութեան համաձայն, կնքահայրը Նորածներուն ճակատներուն եւ ձեռքերուն լուացումը կատարեց:

Վերջապէս, տեղի ունեցաւ կատարեալ հնազանդութեան, կամաւոր աղքատութեան եւ կրօնական ողջախոհութեան ուխտերու խորհրդանշող հանդիսացող վեղարի օրհնութիւնը

եւ կուսակրօնութեան իբրեւ նշան, միաբանական կնգուղը դրուեցաւ Նորընծաներուն գլխուն:

Պատարագի աւարտին, առաջնորդութեամբ ձեռնադրիչ սրբազան հօր, Նորընծաները բարձրացան Վեհափառ Զայրապետին մօտ եւ ստացան անոր օրհնութիւնը: Ապա, Ս. Խորանին առջեւ, ներկայ հաւատացեալները մօտենալով Նորընծաներուն՝ աջահամբոյրով ստացան անոնց անդրանիկ օրհնութիւնը, ինչպէս նաեւ շնորհաւորեցին զանոնք:

Ըստ աւանդութեան, յառաջիկայ 40 օրերու ընթացքին Նորընծայ հայր սուրբերը պահեցողութեան, աղօթքի ու խոկումի պիտի նուիրուին՝ Տիրոջ օրհնակով պատրաստուելու իրենց առաքելութեան:

Յայտնենք, որ Շաբաթ, 19 Յունիս 2021-ի երեկոյեան, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Զայրապետին Նախագահութեամբ, Արաբական Միացեալ Էմիրութեանց եւ Զաթարի հայոց թեմի առաջնորդ Գերշ. Տ. Մեսրոպ Եպս. Սարգիսեանի ձեռամբ եւ Դպրեվանքի տեսուչ Զոգշ. Տ. Պարոյր Վրդ. Շերնեգեանի խարտաւիլակութեամբ, Անթիլիասի Մայրավանքին մէջ տեղի ունեցաւ Նորընծայ հայր սուրբերուն կոչման արարողութիւնը:

Լիբանանահայ Կեանք

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Միաբանութեան Միացան...

Սկիզբը Էջ 04

Արարողութեան ընթացքին ընծայեալները Մայր Տաճարի մուտքէն ծնկաչոք ուղղուեցան դաս, ուր կատարեցին հաւատքի խոստովանութիւն, նզովեցին բոլոր հերետիկոսները, հաստատեցին հայ եկեղեցւոյ ուղղափառ դաւանանքին եւ սրբազան հայրապետներու հաստատած

կանոններու նկատմամբ իրենց հաւատարմութիւնը եւ վերջապէս՝ Ս. Խորանին դիմաց ծունկի եկած, Վեհափառ Հայրապետին, միաբան հայրերուն, ձեռնադրիչ սրբազանին եւ ժողովուրդին առջեւ հրապարակաւ ընթերցեցին Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Ս. Աթոռին զինուորագրութեան ու հաւատարմութեան իրենց ուխտագիրները:

Առողջապահական

Ի՞նչ Հիւանդութիւն Յոյց Կու Տայ Քիթէն Արիւնահոսութիւնը

Քիթէն արիւնահոսութիւնը կրնայ ըլլալ լեարդի վտանգաւոր վիճակի նշաններէն մէկը, որու պարագային այս օրկանին մէջ ճարպի մեծ քանակ կը կուտակուի:

Լեարդի ճարպակալումը կրնայ զարգանալ քանի մը պատճառներով, որոնց շարքին է ալքոլի շատ օգտագործումը: Լեարդին մէջ կը կուտակուին ալքոլի քայքայումէն ետք մնացած վնասակար նիւթերը, եւ ատոնք կրնան վնասել լեարդին բջիջները, որու պատճառով լեարդը դիւրութեամբ կը բորբոքի, վատօրէն կը գործէ եւ լաւ ձեւով չի կատարեր իր աշխատանքը, եւ հետեւեալբար, անելի

ճարպ կը հաւաքուի լեարդին մէջ: Սինայի լեւան բժշկական կեդրոնի մասնագէտները կը յիշեցնեն, որ լեարդին հետ կապուած խնդիրներու ախտանշանները կը տարբերին: Անոնք կախեալ են հիւանդութեան ծանրութենէն եւ կրնան վատթարաւալ խմելու ժամանակամիջոցէն ետք: Խնդիրին նշանները կրնան ըլլալ քիթէն կամ լիւտերէն «անոմալ արիւնահոսութիւնները»: Լեարդի երկարատեւ ճարպակալումը, որ կը խորանայ վատ սովորութիւններու պատճառով, կրնայ զարգանալ՝ վերածուելով կեանքին սպառնացող «փաթիլոճիք»

վիճակներու, ներառեալ՝ հեփաթոզը, ֆիպրոզը, սիռոզը եւ քաղցկեղը: Երբ վերափոխումի հետեւանքով օրկանի հիւստածքը կը սպիւնայ եւ կոշտանայ, լեարդի միջոցով արեան հոսքը կրնայ վերաբաշխուիլ՝ յառաջացնելով կերակրափողի երակներու գերբեռնուածութիւն, որուն հետեւանքով ատոնք կ'ենթարկուին «վարիքոզ»-ի՝ կը դառնան լայն եւ ոլորուն, բարակցած պատերով: Տարբեր հանգամանքները (օրինակ՝ ֆիզիքական վարժութիւններ, արեան բարձր ճնշում, փսխուք) կրնան վնասել այս «վարիքոզ» երակները

հետագայ արիւնահոսութեամբ: Այդ պարագային արիւն կարելի է նկատել քիթէն կամ բերանէն արտադրութիւններու մէջ, բացի ատկէ, կոկոնաքի մէջ:

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Բժշկական ազգային գրադարանին կողմէ հրապարակուած ուսումնասիրութեան համաձայն, երակներու «վարիքոզ» ընդլայնումի հետեւանքով արիւնահոսութիւնը «սիռոզ»-ի՝ կեանքին սպառնացող բարդութիւն է, որ կրնայ երկարատեւ կամ դժուար բուժելի ըլլալ:

Afnil.com

Թուրքիան Բարքեր

Թուրքիոյ Մէջ Հայերու Համար Հիմնուած Պարտիզակի Նշանաւոր Վարժարանի Զգալի Մասը Աւերուած Է

Թուրքիոյ Զոճաէի Նահանգի Պաշէնճիք շրջանին մէջ (Նախկին հայկական Պարտիզակ անուն) բողոքական ամերիկացիներու կողմէ 1873-ին հայերու համար կառուցուած Եր Պարտիզակի երբեմնի հռչակաւոր վարժարանային համալիրը: Այդ կառոյցէն այսօր մնացած է քիչ բան: Այս մասին կը հաղորդէ Ermenihaber.am: Յեղասպանութենէն ետք լքուած վարժարանը 1898-ին վերածուած էր 6 հեկտար հողակտոր զբաղցնող ընդարձակ համալիրի, որ կ'ընդգրկէր գիշերօթիկ դպրոց, Նախակրթարան, մանկատուն եւ մասնագիտական դպրոց, ինչպէս նաեւ տպարան, գրադարան, լուսցքատուն եւ ջուրի պահեստարան:

Կանգուն մնացած գիշերօթիկի շէնքը, մատուռն ու ջուրի ստորգետնեայ պահեստարանը հիմա կը հանդիսանան մասնաւոր սեփականութիւն եւ որեւէ կերպով չեն օգտագործուիր: Շինութիւնները, որոնք լքուած վիճակի մէջ ալ բաւական ազդեցիկ

տեսք ունին, տարիներ շարունակ անխնամ մնալու պատճառով քայքայուած են, որ կրնայ ապագային անոնց փլուզման պատճառ դառնալ: Ի դէպ՝ Պարտիզակի Ամերիկեան բարձրագոյն վարժարանին մէջ ուսում ստացած են հայ ազգի շարք մը երախտաւորներ, ինչպէս արեւմտահայ յայտնի բանաստեղծ Ռուբէն Սեւակը, ուսուցիչ ու խմբագիր Գեորգ Կառվարեանը (Արապաշեան), գրող, հրատարակիչ, լրագրող, մարզիչ, «Մարմամարզ» մարզական թերթի խմբագիր, Շաւարշ Քրիսեանը, փրոֆէսոր Միքայէլ Միսասեանը եւ ուրիշներ:

Ինչո՞վ Օգտակար Է Կաղամբը Առողջութեան Համար

Կարելի՞ է արդեօք կանոնաւոր ձեւով օգտագործել կաղամբը:

Կաղամբը կը պարունակէ շարք մը վիթամիններ եւ հանքանիւթեր՝ C, A, K, B վիթամինները, «պէթաքարոթին»ը, «քալսիում»ը, եւ «մակնիզիում»ը, ինչպէս նաեւ «լիութին» եւ «թեանին» ամինաթթուները:

Կաղամբը հարուստ է նաեւ բջիջանիւթով, որ անփոխարինելի է լեարդի եւ աղիքներու առողջութեան

համար: Անիկա կ'օգնէ հեռացնելու անլոյրդ քոլեթերոլը եւ լեարդի նիւթափոխանակութեան արտադրութիւնը, հետեւեալբար կաղամբը մեր օրկանիզմին համար հիւանդապահի դեր կը կատարէ՝ մաքրելով նաեւ անօթները: Բջիջանիւթի կոշտ մանրաթելերը կը զօրացնեն աղիքներու շարժունակութիւնը՝ օգնելով, որ օրկանիզմէն հեռացնեն թունաւոր նիւթերը: Լուծուող

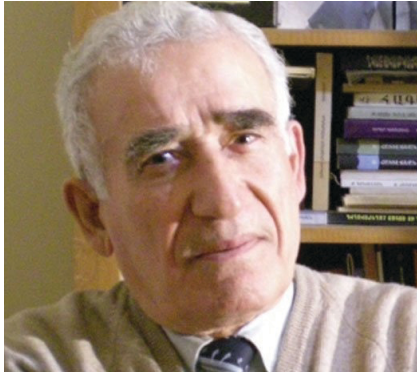
բջիջանիւթը որպէս սնունդ կը ծառայէ «մաքրողայրթ»-ի համար: Կաղամբի բոլոր տեսակները կը պարունակեն նաեւ «հակաօքսիտանիւթ»ներ, որ քայքայիչ ազդեցութիւն ունին ազատ «ռատիքալ»ներու վրայ եւ կ'օգնեն պայքարելու բորբոքումներու դէմ: Աւելին, ատոնք նաեւ կը կանխեն սրտանօթային շարժ մը հիւանդութիւններու զարգացումը:

Կաղամբի ամենէն օգտակար տեսակը «պրոքոլի»ն է, որ հարուստ է «քլորոֆիլ»ով եւ «թթոքներով»ներով, որ կ'երկարաձգեն երիտասարդութիւնը: «Սուլֆորաֆան»ը կը պաշտպանէ քաղցկեղէն, «քրոմ»ը կը կարգաւորէ արեան մէջ շաքարը, իսկ երկաթը եւ պղինձը կը խթանեն արեան կարմիր բջիջներու արտադրութիւնը:

ԲԺԻԶԿ ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՆԵԱՆԻ ՅԻԶԱՏԱԿԻՆ (1928-2021) Հարցազրույց Մտաւորական Բժիշկին Հետ

Դոկտ. ՉԱԲԵԼ Ա ՔՅՆՅ. ԱՐԶՈՒՄԱՆԵԱՆ

«Երբ ձեր գրիչը ճշմարտութեան մեխանիզմն է որ կը թաթխուի, թուղթէն մեզի պիտի նային մեր ժամանակակից պատմութեան իրաւ էջերը»
ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՆԵԱՆ

Անակնկալ եղաւ եւ ցաւալի երբ կարդացի Բժիշկ Թորոս Թորանեանի մահուան գոյժը պատահած Երեւանի մէջ յառաջացած տարիքին ուր կ'ապրէր վերջին շրջանին: Բացառապէս յարգելի մտաւորական մը եղաւ մասնագէտ իր բժշկութեան կողքին, իր հանգուցեալ բժիշկ Տիկնոջ հետ միասին, այլոց գրական արգասիքը խղճամիտ կերպով գնահատելով, ո'չ անպայման ձեւական ու արտաքին նկատումներով, այլ անկեղծ կենսութեամբ:

Եւ ժպիտը միշտ դեմքին:

Եթէ հարցնէք պատճառը իմ այս գնահատանքին պատասխանը ուղղակի իմ եւ իր առաջին եւ միակ հանդիպումին բարեղեպ արդիւնքն էր քսանհինգ տարիներ առաջ երբ անակնկալ Ֆլորիտա կ'այցելէր, լսած ըլլալով Նորաշէն Սուրբ Դաւիթ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ ու անոր ծառայութեան կոչուած Հոգեւոր Հովիւի մասին: Լսած էր նաեւ անուս «Ազգապատում»-ի երեք հատորներուս հրատարակութեան առիթով ու զինք մղած իր բարձրորէն գնահատելի այցելութեան ու հետեւեալ հարցազրույցին՝ իր խնդրանքով: Անձանօթ մըն էր Տոքթ. Թորոս Թորանեան որ եկեղեցւոյ գրասենեակը կը մտնէր համեստ ու քաղաքակիրթ, Նոյնիսկ բժիշկ ըլլալը չայտնելով, կը փափաքէր իմանալ ու տեսնել գիրքեր, գրական վաստակ ունեցող իր մտաւորականի մաքուր հետաքրքրութեամբ, երբ ի զարմացումս տողերս գրողին յայտնեց իր տեղեկութիւնները գլխաւոր հրատարակութիւններուս մասին: Յանձնեցի առաջին հատորը, տեսաւ, զարմացաւ ու գնահատեց: Հետաքրքրութիւններուս ընթացք տալով Թորանեան պատմեց իր Հայկիի ուսումնառութիւնը, յիշելով մտաւորական ազնուահոգի հայ հոգեւորականի մը անունը որպէս իր վաղեմի դասընկերը, որուն հետ իսկոյն հեռաձայնով կապ մըն ալ հաստատեցի եւ ուրախութիւնը մեծ եղաւ խօսելով իր վաղեմի դասընկերոջ հետ:

Երեւանի Պետական Համալսարանի բժշկական բաժնէն շրջանաւարտ, ինքն ու բժշկուի տիկինը, մաս կազմեցին հայրենիքի ու արտասահմանի հայ համայնքներէն, մասնաւորաբար իր ծննդավայր Հայկիի ու Միջին Արեւելքի գաղթաշխարհներէն Ներս:

Տոքթ. Թորանեան Փափաքեցաւ հետեւեալ հարցազրույցը կատարել զոր կը ներկայացնեմ իր յիշատակին: Նախ եւ առաջ կ'ուզէր իր ուրախութիւնը յայտնել որ Երուսաղէմի Հայոց Ամենապատիւ Պատրիարքը Թորոս Սրբազան իր առաջին էջի օրհնութեան գիրով ո'չ միայն «յանդուզն նախաձեռնութիւն» կոչած է այս գիրքը, այլեւ «Օրմանեան Պատրիարքի Ազգապատումը Շարունակուած» վերնագրեալ իր խօսքին մէջ ըսած է հեղինակի մասին թէ «Յայտնաբերած է իմացական հետաքրքրութիւն բանասէր գիտնականի եւ ջանասէր մտաւորականի յատկութիւններ զարգացնելով»: Իր կարգին «արդար գնահատանք յիրաւի», Թորանեան կ'աւելցնէր:

ԹԹ- Հեռաւոր Հայկէն շուրջ երկու տարիներէ ի վեր կը հետեւինք «Ազգապատում»-ի այս կարեւոր մատենաի արձագանգներուն եւ ձեր անունը ընդմիշտ կապուած կը մնայ սոյն կոթողական գործի շարունակութեան հետ: Փորձանաւոր գործ է պատմութիւն գրելը որովհետեւ արդար ըլլալու կողքին նաեւ պատրաստութիւն եւ ճիգ անհրաժեշտ են, յաճախ յիշելով սա խօսքը թէ «ամէն մարդ ունի իր ճշմարտութիւնը»: Այս պայմաններու տակ եկեք գրեցէք ճշմարտապատում պատմութիւնը հայոց: Ահա այսպիսի երկասիրութիւն մը յաջողած էք կատարել հայ մատենագրութեան դաշտին մէջ: Այս գործը թոյլ տուէք որ մեր կողմէ հրաշքի համազօր գործ մը նկատենք տեսնելով եկեղեցաշինութեան եւ դպրոցաշինութեան հսկայ աշխատանքն ու անոնց պարտադրած պայմանները: Դոկտոր

Հայր Չաւէն Արզումանեան դուք ընտրած էք դժուար ճամբան որ ազգին լիովին ծառայելու ճամբան է: Ուրեմն ի՞նչ բան մղեց ձեզ որ պատրաստէք այս գործը:

ՉԱ- Շնորհակալ եմ ձեր գնահատանքին համար: Երեսունական եւ քառասունական թուականներուն կատարուելիք այս աշխատանքը բարձրաստիճան որեւէ հոգեւորական չէր կրցած յանձն առնել Մայր Աթոռին եւ կամ Երուսաղէմի մէջ ուր աղբիւրներն ու պայմանները լոյս ձեռնտու եղած են միշտ: Կ'անկալուէր որ այս հարցը լուծուէր մեր ժամանակէն շատ առաջ, սակայն կ'առարկէին ըսելով թէ ոչ ոք կրնար շարունակել Մաղաքիա Օրմանեան Պատրիարքի գործը, եւ կամ Օրմանեան ետ պէտք էր գար զայն շարունակելու համար: Այս տեսակ անիմաստ եւ անօգուտ խօսքերուն պատասխանել ուզեցի, ըսելով թէ ահա եկաւ Օրմանեանին մէկ հեռաւոր աշակերտը իր ուսուցչապետին գործը շարունակելու:

ԹԹ- Այս աշխատանքը ո՞րքան ժամանակ խլեց ձեզմէ, կամ պիտի ըսէի, ո՞րքան ժամանակ աւելցուց ձեր կեանքին վրայ:

ՉԱ- Ազգապատումի սոյն Դ Հատորի միացեալ երեք գիրքերուն առաջին գիրքին պատրաստութեան համար յատկացուցի աւելի քան հինգ տարի:

ԹԹ- Կ'ընդմիջեմ Տէր Հայրը եւ կ'ըսեմ, բայց այս գործը ձեր կեանքին վրայ աւելցուցած եղաւ բազում հինգ տարիներ:

ՉԱ- Ժպիտը դեմքին շարունակեց ըսելով, աղբիւրներու պարագան դժուար էր, եւ սակայն բարեբախտաբար անոնց 80 տոկոսը կը գտնուէր սեփական գրադարանիս մէջ, իսկ պակսածներն ալ ստացած եմ գրադարաններէ եւ բարեկրօն հոգեւորականներէ:

ԹԹ- Ի՞նչ ընդունելութիւն գտաւ այս երկասիրութիւնը:

ՉԱ- Գրախօսականներ գրուեցան ամերիկահայ եւ գնահատահայ թերթերու մէջ: Գահիրէի Արեւ օրաթերթին մէջ գրախօսողը եղաւ Նուպար Միքայէլեանը, ինչպէս նաեւ Սոնթերայի մէջ Տքթ. Յարութիւն Արզումանեանը (Ապագայ), Նուրիան Ուզունեանը (Բուրաստան) եւ Պերճ Սոմճեանը (Հորիզոն): Միացեալ Նահանգներէն, Ֆրանսայէն, Անգլիայէն եւ Աւստրալիայէն օտար հայագէտներ, Ժան Բիէր Մահէ, Փրոֆ. Բոպըրթ Թոմսըն, Դոկտ. Բոպըրթ Հիւսըն եւ այլ բանասէրներ գնահատանքի նամակներ ստացաւ, ինչպէս նաեւ հայ բարձրաստիճան հոգեւորականներէ:

ԹԹ- Ազգապատումի յաջորդ հատորները ի՞նչ պիտի պարունակեն:

ՉԱ- Չորրորդ հատորը պիտի բաղկանայ երեք գիրքերէ որոնց առաջինը այս մէկն է եւ յաջորդ երկուքը լոյս կը տեսնեն կարգով: Երեքը միասին ընդգրկած կ'ըլլան լրիւ քսաներորդ դարը՝ մինչեւ մեր օրերը, իւրաքանչիւրը իր ժամանակներուն յատուկ իր դժուարութիւններով, ինչպէս Ա եւ Բ Պատերազմներն ու անոնց յարակից բազմաթիւ կացութիւնները՝ ցեղասպանութիւն, Սովետական ցնցում եւ եկեղեցւոյ դէմ հալածանք մինչեւ մեր օրերու աւելի հանդարտ տասնամեակները: Երկրորդ գիրքը արդէն տպագրութեան յանձնած եմ (1930-1955) եւ երրորդն ալ (1955-1995) ծրագրած:

ԹԹ- Դոկտոր, որքան ալ կնճռոտ թուին հարցերը, արդարադատ ձեր մօտեցումով պիտի գրուին մեր օրերու դէպքերը: Ձեր կշռադատուած մօտեցումը կրնայ միայն գոհունակութիւն պատճառել ո'չ միայն այսօրուան ընթերցողին, այլեւ գալիք ընթերցողներուն որոնք հայրենի հողին վրայ ապրողները պիտի ըլլան: Երբ ձեր գրիչը ճշմարտութեան մեխանիզմն է որ կը թաթխուի, թուղթէն մեզի պիտի նային մեր պատմութեան ժամանակակից խառնաշփոթ եւ զիրար հալածող իրաւ էջերը:

ՉԱ- Շնորհակալ եմ ձեր գնահատանքին համար: Կը յուսամ հատորները երբ լրանան կը հասնին մեր մտաւորական երիտասարդ սերունդին: Իմ միակ մտահոգութիւնս է անգլիախօս սերունդին պարագան որ հայերէն պիտի չկարդայ: Այսուհանդերձ իմ ապագայի ծրագիրն է շատ ամփոփ էջերու մէջ թարգմանաբար փոքրիկ գիրքով մը ներկայացնել մեր անցեալ դարու եկեղեցական ու ազգային պատմութիւնը:

ԹԹ- Յաջողութիւն ձեր դժուար բայց իրագործելի աշխատանքին համար երբ ձեր կողքին ունիք ձեզի գործակից երեցկինը որ Ամերիկա ծնած ըլլալով հանդերձ կը խօսի Սուրբ Մեսրոպի լեզուով: Տեսնելով երեցկին քոյրիկը թող ծնողներ չըսեն թէ իրենց զաւակներուն հայերէն սորվեցնելը անկարելի է:

Կ'աղօթենք հանգուցեալ Թորոս Թորանեանի հոգին համար մեր սրտագին ցաւակցութիւններով հանդերձ իր զաւակներուն եւ թոռներուն, հայցելով Սուրբ Հոգիի մխիթարութիւնը բոլորին համար:

«Թիթանիք»ի խորտակումը՝ Նախատեսուած

ՊԻԱՆՔԱ ՍԱՐԸԱՍԼԱՆ

Չափազանցութիւն չ'ըլլար ըսել, թէ «Թիթանիք» դարձաւ պատմութեան մէջ հռչակաւոր նաւը: «Թիթանիք»ի կործանումը տասնեակ տարիներ ետք, տակաւին կը մնայ ամենայայտնի աղետներէն մին: Բազմաթիւ վէպերու եւ գեղարուեստական ստեղծագործութիւններու, շարժանկարներու կամ վաւերականներու նիւթ ծառայած նաւու հիասքանչ կառուցուածքի ու ճակատագրի մասին հետաքրքրութիւնը չէ պակսած մինչ օրս:

Գրեթէ դար մը առաջ, մարդիկ կը հաւատային, թէ «Թիթանիք»ը ամենակատարեալ նաւն էր ու երբեք չէր կործաներ: Նոյեան տապանին ալ նմանցումը նաւը «Սաուրհեմփթըն» նաւահանգիստի ամենաշքեղն ու ամենահսկան էր: Նաւը մէկտեղած էր հարուստներ, աղքատներ, մտաւորականներ, կը պարունակէր ֆրանսացի տպաւորապաշտներու կտաւներ, գերմանական ինքնաշարժներ, իտալական գինիներ...

1912 թուականին «Թիթանիք» 3իւսիսային ովկիանոսի խոր յատակը ընկղմելէ տասնչորս տարի առաջ լոյս տեսաւ Մորկըն Ռապըթսընի գիրքը, որ իսկապէս ուշագրաւ է:

«Այո՛, այո, գտայ, վերջապէս գտայ այնպիսի պատմութիւն, որ կը պատմէ այն մեծ նաւու մը մասին, թէ արկածի կ'ենթարկուի. Օլիմպոսի ժամանակներու թիթաններու նման մեծ նաւ մը: Ի հարկէ, ան պէտք է կոչուէր Թիթան»:

Մորկըն Էնտրու Ռապըթսըն ամերիկացի արձակագիր ու վիպագիր մըն է: Այն ժամանակ, երբ ան կը գրէր իր ոճով վէպեր ու պատմուածքներ, 1898

թուականին սկսաւ գրի առնել հետաքրքրական պատմութիւն մը, որ հրատարակեց «Թիթանի նաւաբեկութիւնը» խորագրով: Վէպը կը նկարագրէ նաւաբեկութիւն մը: Հեղինակը նման պատմութիւն մը գրած է հաւանաբար այն պատճառով, որ անոր հայրը Ամերիկայի մեծ լիճերու նաւապետներէն մին էր: Գիրքի մէջ, «Թիթան» նաւը աշխարհի ամենամեծ, ամենաշքեղ նաւն էր ու մարդկութեան ամենահսկայ «ստեղծագործութիւնը»: Ամենաշքեղ նաւը կառուցելու համար որեւէ ծախս չէր խնայուած, նոյնիսկ աշխատակազմի սենեակները համագործ էին առաջին կարգի հիւրանոցի մը: Թիթանի շինարարութեան համար օգտագործուած էին ամենարդիական պողպատե համակարգեր՝ ներառեալ 19 ջրադիմացկուն՝ անջրանցիկ բաժանամուկներ: Նոյնիսկ երբ այդ 19 բաժանամուկները ընկղմէին, նաւը պիտի շարունակէր ճամբորդութիւնը եւ որեւէ բնական աղետ պիտի չկարենար մաշեցնել զայն: Թիթան շոգենաւը գործնականօրէն կը համարուէր անխորտակելի:

Շաբ. էջ 08

101 Տարիքին Շիջեցաւ Չերչեան Ընտանիքի Նահապետ՝ Տիգրան Չերչեանը

Սկիզբը էջ 03

Հաճելի եւ նոյնքան ալ ցաւ պատճառող իմացական եւ հոգեկան երկխօսութիւն մը կատարուէր երկուստեք, ներկայէն դէպի անցեալ: Փորձ մը կը կատարուէր վերյիշելու անցեալը, երբ գլխաւոր դերակատարները արդէն մեկնած էին եւ հասած էին հոն, ուր անցեալը փրթած էր ներկայէն, կամ ալ հակառակը: Կարօտը, զարմանալիօրէն կը վերածուէր կարօտաբաղձութեան, երկուսն անծանօթը կը վերածուէր ընտանիքի վերագտնուած հարազատ անդամին: Հայրենակիցի, արիւնակիցի եւ հարազատի գիտակցութիւնը մասամբ մը կը վերադարձնէր անցեալը:

Այս պատմութիւնը փոխան տխուր վերջաբանի մը ունեցաւ գեղեցիկ եւ իւրայատուկ գունաւորում մը: 2019 թուականին Տիգրան Չերչեանի հորը զարմիկին, Օնիկ Չերչեանի թոռնուհին՝ Արաքս Չերչեանը բախտաւորուեցաւ համալսարանական մասնագիտութեամբ Նիւ Եորքը մեկնելու: Իր հօրաքրոջ թելադրութեամբ ան կապ հաստատեց հազիւ անունը լսած անծանօթ հարազատին՝ Տիգրան Չերչեանին հետ: Անհաւատալի հանդիպում մը տեղի ունեցաւ իրարմէ 80 տարիներով բաժնուած միայն անունով ծանօթ, անծանօթ հարազատներու միջեւ: Տիգրան Չերչեան գերագոյն հրճուանքը ապրեցաւ Պէյրութի իր հարազատը ծանօթացնելով Նիւ Եորքի ընտանեկան

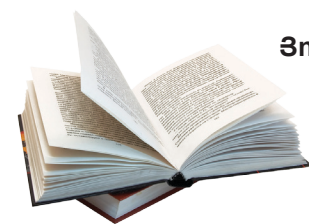
անդամներուն: 99-ամեայ Տիգրանը գրեթէ օրական կը գրուցէր 20-ամեայ Արաքսին հետ եւ շատ ուրախ էր, որ Արաքսը կը տիրապետէր հայերէն լեզուին: Կարօտը չէր կրնար յագեցնել, տեւաբար ԸՆՏՈՐ ԵՍ-ով սկսող զրոյցներով: Հազիւ Արաքսին հետ վերջացուցած, կրկին կ'անցնէր հեռաձայնին գլուխը, շարունակելու անոր ծնողներուն՝ Վիգէն եւ Յասմիկ Չերչեաններուն հետ: Կը փափաքէր Պէյրութ գալ եւ ծանօթանալ իր բոլոր հարազատներուն: Դժբախտաբար իր փափաքը չկատարուեցաւ, սակայն իր Պէյրութի հարազատները գոհունակութիւնը ունին, որ իր կեանքի մայրամուտին, կրցան ուրախութիւն պատճառել իրեն յաճախակի նամակներով եւ հեռաձայնային զրոյցներով:

Խունկ եւ աղօթք իր անթառամ յիշատակին

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Իմ Սուրբ Հայրենիք

Իմ սուրբ հայրենիք, դու սրտիս մէջ ես, Դու սրտիս մէջ ես, ոչ լեզուիս վրայ, Իմ սրտի միջից, թէ սիրտս ճեղքես՝ Դրօշիդ բոցը պիտի հուրհրա: Զեմ ուզում գոռալ իմ սիրոյ մասին, Սակայն, իմացիր, հայրենիք իմ մեծ, Զեզ հարիւր տեղով խոցեց թշնամին, Բայց հազար տեղով իմ սիրտը խոցուեց: Ես ամբողջովին քոնն եմ, հայրենիք, Եւ մոմի նման, ճամփեքիդ վրայ Զո փառքի համար թէ մի օր վառուեմ, Մոխրաքիծ անգամ ինձնից չի մնայ:

Յովհաննէս Շիրազ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՅՈՅՑ

26 2021 ՅՈՒՆԻՍ

Կրկ Երկ Երեք Գրեք Հնգ Ուրբ Շաբ						
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԴԱՐԲԵՆԵԱՆ

(1901 - ????)

«Կտորներ»

«Թիթանիք»ի խորտակումը՝ Նախատեսված

Սկիզբը էջ 07

Քանի որ Թիթանը կը համարուէր «անխորտակելի», կը պարունակէր միայն օրէնքով պահանջուած փրկարարական նաւակներու նուազագոյն քանակը եւ այն նաւակներու իւրաքանչիւրը կրնային շուրջ 24-500 մարդ փոխադրել: Այդ նաւակները աւելի քան 2000 ճամբորդի համար բաւարար չէին: Թիթանը հիւսիսատլանտեան ովկիա-նոսին, հարուածելով սառցաբեկոր մը, մխրճուած է ջուրի յատակը: Աղէտի զոհ գացած է 2987 հոգի:

Պատմութիւնը ծանօթ է, չէ՞: Մորկըն Ռապըթսըն այս պատմութիւնը գրի առած է «Թիթանիք»ի խորտակումէն տասնչորս տարի առաջ:

ԶԱՐՏԱՆԱԼԻ ՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՓԱՍՏԵՐ

- Գիրքին մէջ նաւուն անունը «Թիթան» էր, իսկ իրական նաւունը՝ «Թիթանիք»:

- Երկու նաւերն ալ կը նաւարկէին Անգլիայէն. գիրքին մէջ երթուղին Լիվըրփուլ-Նիւ Եորք է, իսկ իրական նաւու երթուղին՝ Սաութհեմփթըն-

Նիւ Եորք:

- Երկու նաւն ալ ուղեւորուած են դէպի Զիւսիսային Ատլանտեան ծով, ուր կը պատահէր աղէտները:

- Աղէտի պատճառները Նոյնն են. եղանակային դաժան պայմաններ, սառցաբեկոր հարուածելը, անբաւարար չափով փրկարարական նաւակներ:

- Երկու պարագային ալ աղէտը տեղի ունեցած է ապրիլին:

- Երկու նաւն ալ համարուած էր «անխորտակելի»:

- Թիթանի երկարութիւնը 800 ոտնաչափ էր, իսկ «Թիթանիք»՝ 882.5 ոտնաչափ:

- Երկու նաւերն ալ շինուած էին ամենաարդիական պողպատե համակարգերու օգտագործմամբ:

- Թիթանը ուներ 19 անջրանցիկ բաժանմունք, իսկ «Թիթանիք»ը՝ 16:

- Թիթանը 45 թոն էր, իսկ «Թիթանիք»ը՝ աւելի քան 52 թոն:

- Երկու նաւերն ալ ունէին 3 պտուտակ:

- Երկու նաւերն ալ ունէին 20 փրկարարական նաւակ:

Միջազգային Լուրեր

Յաջողած ենք Հայաստանէն Ստանալ Միայն Աղտամի Շրջանի Քարտէսը, Միւս Շրջաններուն Մէջ Հարիւր Հազարաւոր Ականներ Կան, Սակայն Անոնք Կը Մերժեն Մեզի Քարտէսներ Տրամադրել. Ալիւ

Ազրայէճանի նախագահ Իլիամ Ալիւ ՄԱԿ-ի Քաղաքակրթութիւններու դաշինքի գերագոյն ներկայացուցիչ Միկել Անիսել Մորաթինոսի հետ հանդիպման ժամանակ յայտարարած է, որ Արցախի Աղտամ (Ակնա) շրջանին մէջ 97.000 ական տեղադրուած եղած է:

«Յաջողեցանք Հայաստանէն ստանալ միայն Աղտամի շրջանի քարտէսը. միւս շրջաններուն մէջ հարիւր հազարաւոր ականներ կան, սակայն անոնք կը մերժեն մեզի քարտէսներ տրամադրել», ազրայէճանական «Հաքքին» կայքին համաձայն, ըսած է Ալիւ՝ աւելցնելով, որ պատերազմի աւարտէն ետք ականներու պայթումի պատճառով 30 ազրայէճանցի սպաննուած է,

աւելի քան 100 ուրիշներ վիրաւորուած են:

Ալիւի համաձայն, ներկայիս ականազերծման եւ վերականգնման աշխատանքներ տեղի կ'ունենան Ազրայէճանի կողմէ բռնագրաւուած տարածքներուն մէջ:

Նշենք, որ Ակնայի ականապատ քարտէսներուն դիմաց Ազրայէճան 15 հայ գերիներ ազատ արձակած է:

Դաւանելով ռամկավար եւ ազատական սկզբունքներ, կը հաւատանք բազմակարծութեան եւ ազատ խօսքի իրաւունքի: Հետեւաբար՝ թերթիս մէջ հրատարակուած գրութիւնները անպայման չեն արտայայտեր խմբագրութեանս տեսակետը: Կամքէ անկախ սպորադիկ պակներու պարագային, կ'ապաւինինք յօդուածագիրներուն եւ մեր ընթերցողներուն ներողամտութեան:

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ

**Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ
ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՕԾՄԱՆ 26-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐԶԻՆ ԱՌԻԹՈՎ**

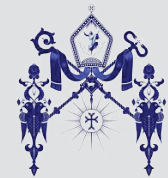
Կիրակի, 27 Յունիս 2021-ին, Անթիլիասի Մայրավանքին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ, յընթացս Սուրբ եւ Ամմահ Պատարագին, ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ պիտի կատարուի Ս. Աթոռոյս Վեհափառ Հայրապետին՝

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Ընտրութեան եւ Օծման 26-րդ տարեդարձին առիթով

Կը հրաւիրենք մեր ժողովուրդի գաւակները աղօթակից դառնալու հոգեւորական դասուն՝ խնդրելով Աստուծաւ, որ Նորանոր իրագործումներով եւ յաջողութիւններով լեցուն երկար գահակալութիւն պարգեւէ մեր սիրելի Հայրապետին:

ԴԻԲԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՄԱՂԹԱՆՔ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ

**Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՕԾՄԱՆ 26-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐԶԻՆ ԱՌԻԹՈՎ**

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ս. Աթոռի Գահակալ՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետի ընտրութեան եւ օծման 26-րդ բարեբաստիկ տարեդարձին առիթով, Կիրակի, Յունիս 27, 2021-ին, յընթացս Սուրբ Պատարագի, Լիբանանի Հայոց Թեմի բոլոր եկեղեցիներէն ներս պիտի կատարուի Հայրապետական Մաղթանք:

Սիրով կը հրաւիրենք մեր հաւատացեալ ժողովուրդը:

Դիւան Ազգ. Առաջնորդարանի

